

Quảng Xương, ngày 11 tháng 9 năm 2024

Số: 05/2024/QĐST-VDS

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN QUẢNG XƯƠNG, TỈNH THANH HÓA

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đào Thị Thu Thủy

- Thư ký phiên họp: Bà Bùi Thị Hằng - Là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa tham gia phiên họp: Ông Đỗ Công Hoàng - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2024/TLST - VDS ngày 17/7/2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 05/2024/QĐST - DS ngày 30/8/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà Nguyễn Thị Q - sinh ngày 14/4/1945 (vắng mặt)

Địa chỉ: xã P, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa.

- Người đại diện theo ủy quyền của bà Quán:

Bà Nguyễn Thị N - sinh ngày 19/5/1969 (có mặt)

Địa chỉ: xã P, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

Chị Nguyễn Thị H - sinh ngày 18/9/1965 (vắng mặt)

Nơi ĐKKHKT và nơi ở hiện nay: xã H, huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa.
(Chị H là người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại Đơn yêu cầu và bản tự khai bà Nguyễn Thị Q trình bày:

Bà và ông Nguyễn Trọng T (đã chết) kết hôn với nhau trên cơ sở tự nguyện tìm hiểu từ năm 1961, có tổ chức cưới theo phong tục tập quán địa phương. Sau khi kết hôn vợ chồng chung sống hạnh phúc và sinh được 05 người con, trong đó chị Nguyễn Thị H là con thứ hai - sinh ngày 18/9/1965. Từ khi sinh ra, chị H khỏe mạnh bình thường, được gia đình nuôi ăn học đến khi thi vượt cấp thì không đậu dẫn đến tâm lý bị ảnh hưởng. Chị H thường xuyên đau đầu, mất ngủ dẫn đến bị bệnh tâm thần, bản thân không làm chủ được hành vi

của mình, lúc nào cũng ngơ ngác, hay bỏ nhà đi lang thang... Năm 1987 và năm 1990, gia đình đã đưa chị H đến Bệnh viện tâm thần tỉnh Thanh Hóa điều trị nội trú, và được Bệnh viện xác định bị mắc bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng (F205). Sau hai lần điều trị ổn định về nhà, do chị H không hợp tác theo phác đồ điều trị của bác sĩ, thường xuyên không chịu uống thuốc nên bệnh không thuyên giảm mà ngày càng nặng, thích sống một mình, không hòa hợp, không làm việc gì, hay xé quần áo và bỏ đi lang thang. Từ năm 1995 đến nay, gia đình đã đưa chị H vào điều trị tại Trung tâm bảo trợ xã hội Thanh Hóa. Hiện nay, chị H là bệnh nhân tâm thần, được Nhà nước cấp phát thuốc điều trị ngoại trú tại Trung tâm bảo trợ xã hội Thanh Hóa; và thuộc đối tượng tâm thần đặc biệt nặng được quản lý, nuôi dưỡng, điều trị tại Trung tâm từ ngày 01/8/1995 theo Quyết định số 21/QĐ-BTXH ngày 28/7/1995 của Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và xã hội Thanh Hóa. Vì chị H là người không có chồng con, nên bà Q là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Nhằm đảm bảo quyền lợi dân sự của chị Nguyễn Thị H theo quy định của pháp luật, bà Nguyễn Thị Q yêu cầu Tòa án tuyên bố con gái bà là chị Nguyễn Thị H - sinh ngày 18/9/1965 ; Nơi ĐKKHKT và nơi ở hiện nay: xã H, huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự; và chỉ định bà Nguyễn Thị Q là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H.

Tại Bản nhận xét của ông Phạm Duy Hưng, ông Nguyễn Thiện Long (là hàng xóm), và ông Nguyễn Xuân Hà (trưởng thôn) đã cung cấp: Chị Nguyễn Thị H sinh ra và lớn lên xã P, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa. Khi chưa mắc bệnh, chị H là người vui vẻ, hòa đồng với mọi người xung quanh. Đến khi chị H không còn đi học nữa được một thời gian thì phát bệnh tâm thần, biểu hiện không làm chủ được hành vi của mình, không làm được việc, người lúc nào cũng ngơ ngác, thần thờ, hay xé quần áo, bỏ nhà đi lang thang. Gia đình cũng đã đưa đi điều trị nhưng không khỏi. Hiện nay chị H là đối tượng tâm thần đặc biệt nặng nên được quản lý, nuôi dưỡng điều trị tại Trung tâm bảo trợ xã hội Thanh Hóa.

Theo báo cáo tình hình sức khỏe, ông Vũ Đình Hoàn - Giám đốc Trung tâm Bảo trợ xã hội Thanh Hóa xác nhận: Bà Nguyễn Thị H là đối tượng tâm thần đặc biệt nặng, được quản lý, nuôi dưỡng điều trị tại Trung tâm từ ngày 01/8/1995 theo Quyết định số 21/QĐ-SLĐTBXH ngày 28/7/1995 của Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Thanh Hóa.

Ngày 05/8/2024, tại Trung tâm Bảo trợ xã hội Thanh Hóa, với sự chứng kiến của đại diện TAND huyện Quảng Xương, lãnh đạo Trung tâm Bảo trợ xã hội và gia đình, Viện pháp y tâm thần Trung ương - Phân viện pháp y tâm thần Bắc Miền Trung đã thăm khám giám định đối với bà Nguyễn Thị H thấy rằng: Bà Nguyễn Thị H tỉnh, thể trạng trung bình, ăn mặc luộm thuộm, tiếp xúc kém; Các năng lực định hướng bản thân, không gian, thời gian và môi trường xung quanh: Không định hướng được; Cảm xúc: Thờ ơ, cùn mòn; Tư duy: Nhịp chậm, rời rạc, nội dung nghèo nàn, ít liên quan, không còn hoang tưởng; Tri giác: Nhận thức thực tại khách quan kém, không có ảo tưởng, ảo giác. Trí nhớ: Giảm; Trí tuệ: Giảm sút; Chú ý: Kém, Nghiệm pháp 100-7 không làm được;

Hoạt động có ý chí: Giảm sút, không làm được việc gì, vệ sinh cá nhân kém, phải có người hỗ trợ; Hoạt động bản năng: Ăn uống được, ít ngủ.

Tại phiên họp, căn cứ vào Kết luận giám định số 32/KLGD ngày 19/8/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương - Phân viện pháp y tâm thần Bắc Miền Trung kết luận: *“Bà Nguyễn Thị H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F20.5 (Bệnh ở giai đoạn sa sút trí tuệ - Sa sút tâm thần). Tại thời điểm giám định (hiện tại), bà Nguyễn Thị H mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”*. Vì vậy, bà Nguyễn Thị Q giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố con gái bà là chị Nguyễn Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự; và chỉ định bà là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H.

Đại diện Viện Kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

- Về tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Tòa án và đương sự đã thực hiện đúng trình tự tố tụng theo quy định của BLTTDS.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án căn cứ vào các Điều 22, Điều 57, Điều 58, Điều 59 của BLDS; Điều 376 và Điều 378 của BLTTDS chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Q tuyên bố chị Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự, và chỉ định bà Nguyễn Thị Q là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Quảng Xương nhận định:

[1] Về tố tụng: Đây là yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự là chị Nguyễn Thị H cư trú tại xã H, huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa. Do vậy, Tòa án nhân dân huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa đã thụ lý, giải quyết là đúng quy định theo khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tòa án đã triệu tập hợp lệ đối với người yêu cầu giải quyết việc dân sự để tham gia phiên họp nhưng bà Q có đơn xin vắng mặt tại phiên họp và có Giấy ủy quyền cho bà Nguyễn Thị N tham gia phiên họp. Căn cứ vào Điều 367 của BLTTDS Tòa án tiến hành mở phiên họp vắng mặt bà Q là đúng quy định của pháp luật.

[2] Về nội dung: Theo lời trình bày của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ đã thể hiện: Từ khi sinh ra, chị H khỏe mạnh bình thường, được gia đình nuôi ăn học đến khi thi vượt cấp thì không đậu dẫn đến tâm lý bị ảnh hưởng. Chị H thường xuyên đau đầu, mất ngủ dẫn đến bị bệnh tâm thần, bản thân không làm chủ được hành vi của mình, lúc nào cũng ngơ ngác, hay bỏ nhà đi lang thang... Năm 1987 và năm 1990, gia đình đã đưa chị H đến Bệnh viện tâm thần tỉnh Thanh Hóa điều trị nội trú, và được Bệnh viện xác định bị mắc bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng (F205). Từ ngày 01/8/1995, chị H được tiếp nhận, nuôi dưỡng và điều trị tại

Trung tâm Bảo trợ xã hội Thanh Hóa theo Quyết định số 21/QĐ-SLĐTBXH ngày 28/7/1995 của Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Thanh Hóa. Hiện nay, theo xác nhận của Trung tâm Bảo trợ xã hội Thanh Hóa xác định: Bà H là đối tượng tâm thần đặc biệt nặng.

Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 32/KLGD ngày 19/8/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương - Phân viện pháp y tâm thần Bắc Miền Trung kết luận: “Tại thời điểm giám định(hiện tại), bà Nguyễn Thị H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F20.5 (Bệnh ở giai đoạn sa sút trí tuệ - Sa sút tâm thần). Tại thời điểm giám định (hiện tại), bà Nguyễn Thị H mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”. Từ những căn cứ nêu trên, có đủ cơ sở khẳng định việc bà Nguyễn Thị Q là mẹ đẻ của chị Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận theo Điều 22 BLDS; Điều 376, Điều 378 BLTTDS.

[3] Về xét yêu cầu việc chỉ định người giám hộ: Bà Nguyễn Thị Q là mẹ đẻ của chị Nguyễn Thị H, là người trực tiếp chăm sóc cho chị H. Xét thấy bà Nguyễn Thị Q có đầy đủ năng lực hành vi dân sự nên chấp nhận yêu cầu của bà Q, chỉ định bà Nguyễn Thị Q là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H nhằm xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật là phù hợp. Bà Nguyễn Thị Q được thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H theo quy định của pháp luật.

[4] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị Q là người cao tuổi và có đơn đề nghị nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 366; Điều 367; Điều 369; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng Dân sự năm 2015. Điều 22, Điều 46, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị Q về việc tuyên bố chị Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

1. Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị H - sinh ngày 18/9/1965; Nơi ĐKKHKT và nơi ở hiện nay: xã H, huyện Quảng Xương, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định bà Nguyễn Thị Q là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H. Bà Nguyễn Thị Q được thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của người giám hộ cho chị Nguyễn Thị H theo quy định của pháp luật.

2. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị Q được miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thanh Hóa;
- VKSND H Quảng Xương;
- Chi cục THADS huyện Quảng Xương;
- UBND xã P, h Yên Định;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Đào Thị Thu Thủy

